

વિભાગ - ૧ : શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસના - અગિયારમી આવૃત્તિ, માર્ચ - ૨૦૦૯

- પ્ર.૧ નીચે આપેલામાંથી કોઈ પણ બે વિષયના સંદર્ભમાં શાસ્ત્રનાં ત્રણ પ્રમાણો આપો. [૬]
(સંદર્ભ શાસ્ત્રનું નામ અને ક્રમાંક લખવો ફરજિયાત છે.)
૧. પ્રગટ ગુણાતીત સંતનો મહિમા : ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના શ્રીમુખે (૮૮)
 ૨. ભગવાન તો સદા સાકાર છે - ધામમાં ને પૃથ્વી પર. (૧૭)
 ૩. ઉત્પત્તિ સર્ગ (૪૧)
 ૪. બ્રહ્મભાવ પામવા ઉપાસના એ સૌથી શ્રેષ્ઠ અને આવશ્યક સાધન છે. (૧)
- પ્ર.૨ પ્રમાણ, સિદ્ધાંત કે કડી પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]
ઉદાહરણ : 'મારું ધામ છે રે, અક્ષર અમૃત જેનું નામ; તેમાં હું રહું રે, દ્વિભુજ દિવ્ય સદા સાકાર.'
જવાબ : ધામમાં અને પૃથ્વી ઉપર - બન્ને ઠેકાણે સદા સાકાર
૧. જો ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પોતે અક્ષરધામ છે એ વાત ખોટી હોય તો કાંગરે કાંગરે એક બ્રહ્માંડ ભાંગ્યાનું પાપ (મને લાગે). (૧૩૧)
 ૨. "છોકરા, ભગવાન તોળ મા." (૫૪)
 ૩. કહ્યું બહુ પ્રકારે કલ્યાણ રે, અતિ અગણિત અપ્રમાણ રે, (૬૬)
 ૪. જ્ઞાનમાર્ગ તો એવો સમજવો જે, કોઈ રીતે ભગવાનના સ્વરૂપનો દ્રોહ થાય નહિ. (૨૯ - ૩૦)
 ૫. ભગવાનના આકારનું ખંડન ક્યારેય પણ ન કરવું. (૧૦)
- પ્ર.૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૪]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.
૧. અક્ષરબ્રહ્મ કયા કયા વિવિધરૂપે કાર્ય કરે છે ? (૧૦૪ થી ૧૦૭)

(૧) ☐ સચ્ચિદાનંદ ત્રિદાકાશ તેજરૂપે	(૨) ☐ ધામરૂપે
(૩) ☐ સાકાર, મૂર્તિમાન, સદા દિવ્યવિગ્રહ	(૪) ☐ મનુષ્યદેહ ધારી
 ૨. ઉત્પત્તિસર્ગનો સાચો ક્રમ કયો કયો છે ? (૪૩)

(૧) ☐ વિરાટપુરુષ, બ્રહ્મા, મરીચ્યાદિક પ્રજાપતિ	(૨) ☐ પ્રધાનપુરુષ, મહત્ત્વ, મહામાયા.
(૩) ☐ પરબ્રહ્મ, અક્ષરબ્રહ્મ, અક્ષરપુરુષ	(૪) ☐ પરબ્રહ્મ, અક્ષરપુરુષ, અક્ષરબ્રહ્મ
- પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ એક વર્ણવી સિદ્ધાંત લખો. [૪]
૧. સ્વામીની મોટપ - અનાદિની (૧૨૦)
 ૨. ઉપાસક હો તો આવા (૪૯-૫૦)
 ૩. શ્રીજીમહારાજને શરીરે ખૂબ ભાર લાગ્યો અને પરસેવો વળી ગયો. (૧૧૭)
- પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે વિષયનું વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં) [૮]
૧. મોક્ષ માટે પ્રગટ ભગવાન કે પ્રગટ સંતની આવશ્યકતા (૭૧)
 ૨. મોક્ષમાર્ગમાં અક્ષરબ્રહ્મની આવશ્યકતા : પરબ્રહ્મને તત્ત્વે સહિત ઓળખવા માટે. (૧૦૧)
 ૩. દિવ્યભાવની સમજણ માયાની નિવૃત્તિ કે આત્યંતિક મુક્તિ માટે આવશ્યક છે. (૨૧)
 ૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી મૂળ અક્ષર શાથી ? (૧૧૩)
- પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી કોઈ પણ બે વિષે કારણો આપી સમજાવો. (બારેક લીટીમાં) [૮]
૧. અક્ષર અને પુરુષોત્તમને અપૃથક્ સિદ્ધ સંબંધ છે. (૧૦૮)
 ૨. જેવો શ્રીજીમહારાજ છતે સત્ત્યુગ વર્તતો હતો, તેવો જ સત્ત્યુગ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પાસે વર્તે છે. (૧૩૪)
 ૩. પ્રગટની ભક્તિ કરવી એ શાંતિનો ઉપાય છે. (૭૦)
 ૪. રામાનંદ સ્વામીએ લાલજી ભક્તને ઠપકો આપ્યો. (૫૧)
- પ્ર.૭ ઉપાસનામાં શું સમજવું ? અને શું ન સમજવું ? તેના આધારે નીચે આપેલાં વાક્યોની પૂર્તિ કરો. [૭]
(ઉપાસનામાં શું સમજવું ?)
૧. અક્ષરબ્રહ્મ એક જ સેવક રૂપે રહે છે. (૧૪૩)
 ૨. અક્ષરબ્રહ્મ પણ ધામમાં નિર્ગુણ કરી મૂકે છે. (૧૪૩)
 ૩. અન્ય અવતારો સ્પષ્ટ ભેદ છે. (૧૪૨)
 ૪. મુક્તિ અવસ્થામાં સર્વોપરીપણું તો રહે જ છે. (૧૪૩)
- (ઉપાસનામાં શું ન સમજવું ?)
૫. વચનામૃતાદિ સત્શાસ્ત્રોનું શકાય છે તેમ ન સમજવું. (૧૪૫)
 ૬. મુક્ત અને નથી તેમ ન સમજવું. (૧૪૫)
 ૭. શ્રીજીમહારાજની ચાખડી જુદા નથી તેમ ન સમજવું. (૧૪૫)

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને "સત્સંગ પ્રવીણ-૧" પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :-

--	--	--	--	--	--	--	--

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્ર.૮ ટૂંકનોંધ લખો. - સર્વ- કર્તાહર્તા સમજવાની આવશ્યકતા (૭)

[૫]

વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ - ૩ - સાતમી આવૃત્તિ, માર્ચ - ૨૦૦૯
યુગવિભૂતિ પ્રમુખસ્વામી મહારાજ - પાંચમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૦

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો.

[૯]

૧. “એવો મારી વાણીમાં આપની કૃપાથી ગુણ જણાય છે.” (૨૨) અથવા
૨. “અમારું સર્વોપરીપણું પ્રવૃત્તાવો, નહિ તો આ દેહમાં સો વર્ષ રાખીશ, હજાર વર્ષ રાખીશ.” (૯)
૩. “ભાતું હતું તે આપી દીધું, કોરી આપી દીધી, હવે હું શું લાવું ?” (૩૩) અથવા
૪. “આજથી જોડા-સ્લીપર જે ફાવે તે પહેરજો !” (૩૮)
૫. “જે લોકો દિવસ દરમ્યાન મારી પાસે એમના પ્રશ્નો લઈને આવે છે તેમના માટે.” (૫૪) અથવા
૬. “હવે અમારાથી એવું મોઢે ન લગાડાય !” (૪૭)

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણ જણાવો. (નવેક લીટીમાં)

[૮]

૧. કુશળકુંવરબાએ પરમચૈતન્યાનંદ સ્વામીને મહેલમાં પધારવા આમંત્રણ આપ્યું. (૫૦) અથવા
૨. રઘુવીરજી મહારાજે વરતાલમાં સત્સંગિજીવનની પારાયણ કરાવી. (૪૩)
૩. ડાહ્યાભાઈની આંખમાંથી કૃતાર્થતા અને ધન્યતા આંસુરૂપે બહાર વહી આવ્યાં. (૪૩) અથવા
૪. કેન્યાટા નક્કી ન કરી શક્યા કે સ્વામીશ્રી કઈ આધ્યાત્મિક ઊંચાઈએ બિરાજે છે. (૨૧)

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં)

[૮]

૧. અનુવૃત્તિના પાલક પર્વતભાઈ (૫૭) અથવા ૨. ભગાદોશીની સત્સંગની દૃઢતા (૬૫-૬૬)
૩. આવું કેટલું સહન કરો છો...! (૪૮) અથવા ૪. આવા ઘર તો તીર્થ કહેવાય (૩૨)

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૫]

૧. કુશળકુંવરબાએ દેહત્યાગ કર્યો ત્યારે શું થયું ? (૫૫)
૨. કોણ પરિવાર સાથે ગઢપુર દર્શને જઈ રહ્યા હતા ? (૬૭)
૩. રઘુવીરજી મહારાજનાં ધર્મપત્નીનું નામ શું હતું ? (૪૪)
૪. અંગ્રેજી પત્રકારે સ્વામીશ્રીને છેલ્લો પ્રશ્ન કયો પૂછ્યો ? (૨૫)
૫. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનું વિશ્વમાં કઈ કઈ પાર્લામેન્ટમાં સન્માન થયું છે ? (૧૩)

પ્ર.૧૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો.

[૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. મુક્તાનંદ સ્વામીએ રચેલ કીર્તન (૧૯, ૨૧)
(૧) ‘બ્રમણા ભાંગી રે હૈયાની, નથી એ વાત કેને કહ્યાની.’ (૨) ‘સંત વિના રે સાચી કોણ કહે’
(૩) ‘અનુપ સંતને આપું ઉપમા’ (૪) ‘છાંડી કે કૃષ્ણદેવ ઓર કી જો કરું સેવ.’
૨. શિવલાલ શેઠના સંદર્ભે કયાં વિધાન સાચાં છે. (૬૯, ૬૭, ૬૬)
(૧) પિતાના એકના એક પુત્ર (૨) રઘુવીરજી મહારાજે સાધુ થવાની ના પાડી
(૩) ભાયાત્માનંદ સ્વામીની સેવા કરી (૪) ગઢડામાં કુસંગના શબ્દો લાગ્યા.
૩. ભગવાન સ્વામિનારાયણે આપેલી ગુણાતીત સત્પુરુષની ચિરંજીવી પરંપરા. (૭)
(૧) પ્રાગજી ભક્ત (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામી (૩) શાસ્ત્રીજી મહારાજ (૪) તુલસીદાસ
૪. પ્રમુખસ્વામી મહારાજના ચમત્કારિક ઐશ્વર્યનો અનુભવ કરનાર વ્યક્તિઓ (૨૫, ૩૭)
(૧) આત્મસ્વરૂપ સ્વામી (૨) આનંદસ્વરૂપ સ્વામી (૩) નરેન્દ્રપ્રસાદ સ્વામી (૪) સાધુજીવન સ્વામી

વિભાગ - ૩ : નિબંધ

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૬૦ લીટીમાં નિબંધ લખો.

[૧૫]

૧. વિદ્યાર્થીજીવન અને સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - એપ્રિલ - ૨૦૦૯, પા.નં. ૧૪ થી ૧૯)
૨. આદિવાસી વિસ્તારમાં બી.એ.પી.એસ. સત્સંગના અજવળા (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - એપ્રિલ - મે - ૨૦૧૧, પા.નં. ૧૦ થી ૧૫)
૩. આહારશુદ્ધિ અને આયુર્વેદ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - સપ્ટેમ્બર - ૨૦૦૯, પા.નં. ૧૬ થી ૨૩)

નોંધ :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧૦ જુલાઈ, ૨૦૧૧ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.